

Брюксел, 27 януари 2025 г.
(OR. en)

5638/25

CONOM 11
COPS 44
CONUN 17
COASI 16
MAMA 24
COAFR 24
DEVGEN 15
CFSP/PESC 160

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

Дата: 27 януари 2025 г.

До: Делегациите

Относно: Заключение на Съвета относно приоритетите на ЕС във форумите на ООН по правата на човека през 2025 г.

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно приоритетите на ЕС във форумите на ООН по правата на човека през 2025 г., одобрени от Съвета на 4075-ото му заседание от 27 януари 2025 г.

Заключения на Съвета относно приоритетите на ЕС във форумите на ООН по правата на човека през 2025 г.

1. **Правата на човека** са универсални, неделими, взаимозависими и взаимно свързани, независимо дали са граждански, културни, икономически, политически или социални. Те са от съществено значение за човешкото достойнство, равенството, демокрацията, мира и устойчивото развитие. Мирът и благоденствието, както и постигането на целите за устойчиво развитие вървят ръка за ръка с върховенството на закона, демокрацията и всички права на човека. Конфликтите и насилието твърде често произтичат от отричането на правата на човека и историята ни научи, че можем наистина да защитим собствената си свобода само ако защитаваме свободата на другите.
2. Европейският съюз потвърждава отново непоколебимия си ангажимент за всеобщо зачитане, защита и упражняване на правата на човека по отношение на всекиго и навсякъде. През 2025 г. ЕС ще продължи решително да отстоява, защитава и утвърждава правата на човека като приоритет на външната си дейност и да използва всяка възможност в рамките на международни форуми, за да противодейства на отхвърлянето на правата на човека.
3. ЕС ще продължи да заема твърда позиция и да действа като лидер в отстояването и утвърждаването на спазването на международното право и правата на човека, разчитайки на своето единство за оказване на по-голямо влияние. Във време на засилени конфликти и напрежение, наред с тревожната тенденция за незачитане на международното право, ЕС отново потвърждава непоколебимия си ангажимент за **ефективно многостранно сътрудничество и за основан на правила международен ред**, в основата на който стои Организацията на обединените нации и в който законите и нормите надделяват над конфликтите. ЕС ще играе водеща роля в утвърждаването на реформата на международната система и прилагането на Пакта за бъдещето и приложенията към него, които потвърждават отново значението на правата на човека. ЕС ще се противопостави на всякакви опити за разделяне или уронване на универсалните ценности и международното право. ЕС проактивно ще заявява, че позициите му се основават на универсалните ценности и на международното право и последователно ще се противопоставя на враждебните пропагандни тези.

4. ЕС ще продължи да си **сътрудничи с всички региони по света**, да се вслушва в основателните опасения на своите партньори и да засилва сътрудничеството с държавите със сходни възгледи във всички региони. Особено важно ще бъде да се задълбочи и разшири сътрудничеството в областта на правата на човека, включително отвъд традиционните партньори със сходни възгледи, и ЕС да действа като свързващо звено. ЕС ще използва планираните за 2025 г. срещи на високо равнище, за да насърчава разбирателството, съвместните действия и съюзите по отношение на правата на човека в рамките на международни форуми, и ще продължи да подкрепя регионалните механизми за правата на човека.

5. ЕС ще продължи да призовава всички държави да си сътрудничат изцяло и да се ангажират конструктивно със **системата на ООН за правата на човека**, включително Съвета по правата на човека и неговите механизми, Третия комитет, органите по договорите за правата на човека, както и с агенциите на ООН. ЕС потвърждава отново неизменната си подкрепа за това Службата на върховния комисар по правата на човека да действа независимо и с достатъчно ресурси, както и по-нататъшната си подкрепа за укрепването на системата на ООН за правата на човека. ЕС ще продължи да призовава всички държави да предоставят на ООН и механизмите му за наблюдение на правата на човека безусловен и безпрепятствен достъп до своите територии, да отправят покани за специалните процедури на ООН и други механизми на ООН в областта на правата на човека и да улесняват посещенията им в страните. ЕС приветства работата на Съвета по правата на човека за гарантиране на ефикасността на неговите методи на работа и припомня, че решението за тях е от компетентността на Съвета по правата на човека. ЕС приветства и засилената координация, осъществявана от страна на бюрата на Съвета по правата на човека и Третия комитет, с цел да се гарантира по-добро взаимодействие между работата на тези органи и да се избегне ненужно дублиране. Въпреки че работното натоварване на двата органа се увеличи, решенията относно методите на работа следва да се вземат по приобщаващ, консенсусен и внимателно обмислен начин.

6. ЕС ще използва всички инструменти, с които разполага, включително **глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека**, за да се промени и подобри положението с правата на човека в световен мащаб.
7. ЕС остава ангажиран с прекратяването на безнаказаността и гарантирането на **търсенето на отговорност** за всички нарушения на международното право, включително правото в областта на правата на човека, и международното хуманитарно право в целия свят. ЕС ще продължи да подкрепя усилията за независимо разследване на нарушенията на човешките права и погазването на международното хуманитарно право, включително на нарушения, които може да представляват международни престъпления. ЕС потвърждава непоколебимата си подкрепа за международната наказателноправна система и по-специално за Международния наказателен съд (МНС), както и ангажимента си да поддържа Римския статут и да запази независимостта и целостта на МНС. ЕС ще продължи да осъжда нападенията и заплахите, включително заплахите срещу Съда, длъжностните лица на изборни длъжности, персонала и лицата, които си сътрудничат със Съда. ЕС също така ще предостави пълната си подкрепа и принос за гарантиране на защитата на Съда и неговите служители срещу външен натиск или заплахи.

8. ЕС ще запази силната си подкрепа за **програмата за равенство** чрез всички многостранни форуми. В съответствие с международните си ангажименти ЕС енергично ще насърчава и увеличава усилията за постигане на **равенство между половете**, за утвърждаване и пълноценно упражняване на всички човешки права от жените и момичетата и за тяхното овластяване, включително чрез интегриране на принципа на равенство между половете в съответния национален и тематичен контекст. През 2025 г. отбелязваме 30-ата годишнина от Пекинската декларация и платформа за действие, а 69-ата сесия на Комисия за положението на жените ще предостави на международната общност уникална възможност да потвърди ангажимента си за равенство между половете, за пълноценно упражняване на всички човешки права от всички жени и момичета и за тяхното овластяване. ЕС ще се отнесе към 69-ата сесия на Комисията за положението на жените с висока степен на амбиция. В контекста на нарастващо отхвърляне на принципа на равенство между половете ЕС ще продължи да работи с всички партньори за утвърждаване на международните норми и стандарти. ЕС ще изтъква необходимостта от амбициозен подход за внасяне на промяна, за да се преодолеят първопричините и рисковите фактори за неравенството между мъжете и жените, дискриминацията и насилието срещу жени и момичета. ЕС ще продължи да насърчава пълното интегриране на свързан с пола аспект в инициативите за мир и сигурност, включително чрез изпълнението на Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността и последващите резолюции, чрез укрепване на пълноценното, равноправно и съдържателно участие и лидерство на жените и момичетата в предотвратяването и разрешаването на конфликти през целия цикъл на конфликта. ЕС ще използва всяка възможност във всички съответни форуми, включително Комисията по населението и развитието, за да продължи да изпълнява тези ангажименти.

9. ЕС ще постави превенцията и премахването на **сексуалното и основаното на пола насилие**, онлайн и офлайн, в центъра на своите усилия, включително свързаното с конфликти сексуално и основано на пола насилие, домашното насилие и насилието от страна на интимния партньор, детските, ранните и принудителните бракове, гениталното осакатяване на жени и други вредни практики срещу жени и момичета. ЕС ще насърчава подходи, обхващащи цялото общество, за ангажиране на мъжете и момчетата като съюзници и бенефициери в усилията за премахване на всички неравенства между половете, включително чрез преодоляване на дискриминационни закони, и за борба с дискриминационните социални норми и свързаните с пола стереотипи. ЕС припомня ангажимента си да подкрепя равноправното, пълноценно, ефективно и съдържателно участие на жените и младите хора в цялото им многообразие и във всички сфери на обществения и политическия живот, съгласно Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020 – 2027 г.
10. ЕС ще работи за прекратяването и предотвратяването на по-нататъшни нарушения на правата на човека, включително като подкрепя съответните инициативи в Третия комитет на Общото събрание на ООН и Съвета по правата на човека. ЕС ще продължи да играе водеща роля в **специфичните за всяка държава инициативи** за Афганистан, Беларус, Бурунди, Корейската народнодемократична република (КНДР), Еритрея и Мианмар. ЕС ще следи отблизо инициативите по отношение на Централноафриканската република, Демократична република Конго, Грузия, включително окупираните отцепнически региони Абхазия и Южна Осетия, Хаити, Иран, Никарагуа, окупираните палестински територии, Русия, Сомалия, Судан, Сирия и временно окупираните територии на Украйна, включително Автономна република Крим и град Севастопол. ЕС ще участва активно в интерактивни диалози с мандатоносители по специалните процедури и в дебати, за да привлече вниманието към свързани с правата на човека ситуации, включително в Етиопия, Шри Ланка и Йемен.

11. ЕС ще продължи да осъжда най-категорично престъпленията, извършени във връзка с незаконната, непровокирана и неоправдана **агресивна** война на Русия **срещу Украйна** и продължаващите нарушения от страна на Русия на международното право в областта на правата на човека и на международното хуманитарно право в Украйна, включително произволните задържания, случаите на незаконно депортиране, систематичните и масово прилагани изтезания, малтретирането, насилственото изчезване и сексуалното и основаното на пола насилие, както и екзекуциите на военнопленници и умишлената кампания срещу енергийната и друга гражданска инфраструктура на Украйна. ЕС ще продължи да призовава Русия да прекрати незаконната практика на депортиране и насилствено прехвърляне на украински деца и незаконното им осиновяване. ЕС насърчава по-нататъшните усилия за гарантиране на търсенето на отговорност за всички международни престъпления и нарушения на правата на човека, произтичащи от руската агресивна война. ЕС подкрепя усилията за създаване на трибунал за наказателно преследване на престъплението агресия срещу Украйна, който да се ползва с най-широка междурегионална подкрепа и легитимност. ЕС, в качеството си на пълноправен участник в Регистъра на щетите за Украйна, ще продължи да работи заедно със Съвета на Европа за създаването на международен механизъм за обезщетения. ЕС подчертава подкрепата си за разследванията на прокурора на Международния наказателен съд и за подновяването на мандата на анкетната комисия за Украйна от Съвета по правата на човека. ЕС приветства ратифицирането от страна на Украйна на Римския статут на Международния наказателен съд като важна стъпка към търсене на отговорност и призовава да се гарантира пълното му прилагане във вътрешното законодателство на Украйна. ЕС ще поиска от Русия да прекрати агресията си, да изтегли всички свои войски и военно оборудване от цялата територия на Украйна и да зачита изцяло суверенитета, независимостта и териториалната цялост на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници.

12. ЕС ще продължи да наблюдава и осъжда структурната система за нарушения на правата на човека и систематичните, спонсорирани от държавата и засилващи се вътрешни репресии, включително използването на произволно задържане, изтезания и други форми на малтретиране. ЕС осъжда заглушаването на изразяващите несъгласие, гражданското общество, независимите медии и стигматизираните групи в **Руската федерация**. ЕС ще призове за незабавното и безусловно освобождаване на всички политически затворници в Русия и за прекратяване на преследването на политическата опозиция. Ще повишим осведомеността относно продължаващата липса на върховенство на закона и ще призоваваме Русия да отмени репресивното си законодателство и да сложи край на политическата злоупотреба със съдебната система. ЕС ще продължи да призовава настойчиво Русия да оказва пълно съдействие на всички международни и регионални механизми за наблюдение на правата на човека, както и на всички специални процедури, свързани с положението с човешките права в Руската федерация.
13. ЕС ще продължи категорично да осъжда грубите, систематични и широко разпространени нарушения на правата на човека в **Беларус**. ЕС ще призове настойчиво беларуските власти да прекратят вътрешните репресии и незабавно и безусловно да освободят и реабилитират всички политически затворници. ЕС ще продължи да призовава настойчиво властите на Беларус да оказват пълно съдействие на международните и регионалните механизми за наблюдение на правата на човека. ЕС ще призове настойчиво беларуските власти да прекратят участието си в агресивната война на Русия срещу Украйна и да преустановят осъществяването в съучастие с Русия използване на мигрантите като инструмент за политически цели. ЕС също така настойчиво ще призове беларуските власти да премахнат смъртното наказание и като първа стъпка да въведат мораториум. ЕС ще полага усилия, за да се гарантира, че влошаващото се положение с човешките права в Беларус продължава да заема челно място в дневния ред на Съвета по правата на човека.

14. ЕС горещо приветства споразумението за прекратяване на огъня в Газа, което ще позволи поетапното освобождаване на заложниците, прекратяването на военните действия и облекчаването на хуманитарното страдание в Газа. ЕС приветства това, че заложниците, включително няколко граждани на ЕС, ще се върнат при семействата си и че толкова необходимата хуманитарна помощ ще достигне до цивилното население в Газа. От съществено значение е споразумението да бъде приложено изцяло, за да се даде възможност за освобождаване на всички заложници и да се гарантира трайно прекратяване на военните действия. ЕС ще призове за осигуряване на пълен и безпрепятствен достъп за хуманитарната помощ до ивицата Газа, както и за ефективно разпределяне на помощта сред нуждаещите се, включително от агенциите на ООН и по-специално от Агенцията на ООН за подпомагане на палестинските бежанци в Близкия изток (UNRWA). ЕС ще продължи да осъжда по възможно най-категоричен начин бруталните терористични нападения, извършени от Хамас срещу **Израел** на 7 октомври 2023 г. ЕС ще продължи да подкрепя семействата на жертвите и заложниците, взети от Хамас. ЕС изразява дълбоко съжаление за неприемливия брой жертви сред цивилното население, особено деца, в Газа и Западния бряг, както и за катастрофалните последици от недостатъчното постъпване на помощ в Газа, включително риска от глад. ЕС призовава настойчиво всички страни да спазват международното право, включително международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право, и отбелязва, че за нарушения на международното право трябва да се носи отговорност. ЕС ще припомня необходимостта от пълно прилагане на решенията на Международния съд, които са правно обвързващи. По отношение на Западния бряг, ЕС ще продължи категорично да осъжда продължаващото насилие от страна на екстремистки заселници, както и разрастването на незаконните селища, включително разрушенията. Съгласно международното право поселенията са незаконни. ЕС ще призове за сътрудничество с всички механизми на ООН и за спазване на всички задължения в областта на правата на човека. ЕС осъжда нарушаването на правата на човека под каквото и да било форма. ЕС ще запази ангажимента си за всеобхватен, справедлив и траен мир, основан на решението за две държави. В **Ливан** ЕС ще продължи да подкрепя изпълнението на споразумението за прекратяване на огъня и да призовава всички страни да прилагат изцяло споразумението за прекратяване на огъня и Резолюция 1701 на Съвета за сигурност на ООН, за да се гарантира безопасното завръщане на разселеното население и от двете страни. ЕС ще призове всички страни да защитават и подкрепят мандата на UNIFIL.

15. ЕС категорично ще осъди систематичните нарушения и злоупотреби с правата на човека в **Афганистан**, по-специално крайната, основана на пола дискриминация, упражнявана от страна на талибаните срещу жените и момичетата, което може да представлява основано на пола преследване, а това е престъпление срещу човечеството съгласно Римския статут на МНС, по който Афганистан е страна. Това включва основаното на пола насилие, отричането на правото на образование за всички, на свободата на изразяване, движение и труд, както и суровите ограничения върху участието на жените и момичетата в обществения и социалния живот, включително забраната жени да работят за НПО и ООН, т.нар. Закон за пропагандиране на добродетелта и превенция на порока и неотдавнашното решение за отнемане на достъпа на жени и момичета до образование в частни и обществени медицински институции. ЕС ще подчертава необходимостта да се гарантира пълното, равноправно, съдържателно и безопасно участие на жените и момичетата във всички сфери на обществото и обществения живот. ЕС ще призове и за защита на правата на лицата, принадлежащи към малцинства, включително етнически и религиозни малцинства, например хазарите, както и ЛГБТИ. ЕС ще подкрепя Мисията на ООН за съдействие в Афганистан (UNAMA) в рамките на цялостния ѝ мандат със силен компонент, свързан с правата на човека, и мандата на специалния докладчик за положението с човешките права в Афганистан, както и назначаването на специалния пратеник за Афганистан в съответствие с Резолюция 2721 (2023) на СС на ООН. ЕС ще продължи да подчертава отговорността на талибаните за зачитането, защитата и прилагането на правата на човека и основните свободи и за гарантиране на хуманитарната помощ и зачитането на международното хуманитарно право. ЕС ще се ангажира проактивно с проучването на възможни допълнителни механизми за отчетност, които биха могли да осигурят ясна добавена стойност. ЕС ще призове талибаните да спазват задълженията, произтичащи от Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените и Конвенцията за правата на детето, по която Афганистан е страна.

16. ЕС ще изтъкне отново сериозната си загриженост за положението с човешките права в **Китай**, включително в Тибет, Вътрешна Монголия, Хонконг и Синдзян. ЕС ще продължи да призовава Китай към ефективно сътрудничество със Службата на върховния комисар и с всички международни механизми в областта на правата на човека, включително към изпълнение на препоръките, включени в доклада за оценка на опасенията относно положението с човешките права в Синдзян. ЕС ще обърне особено внимание на пълноценното упражняване на правата на човека и упражняването на основните свободи, по-специално на мнение и изразяване, сдружаване и мирни събрания, свободата на религията и убежденията, включително правото на религиозните групи да провеждат основните си дейности без вмешателство и свободно да избират религиозните си водачи, както и на защитата на правата на жените и момичетата, на запазването на културната идентичност и на прекратяването на използването на принудителен труд. ЕС ще продължи да следи отблизо отделни случаи на правозащитници, включително такива, които работят с механизмите на ООН. ЕС настойчиво ще призове Китай да зачита, защитава и прилага човешките права за всички, включително хората в Хонконг, както и уйгурите, тибетците и хората, принадлежащи към етнически, религиозни, езикови и други малцинства. ЕС ще изрази отново загрижеността си във връзка с предишните международни ангажименти на Китай, свързани с Хонконг. Когато е възможно и при пълно зачитане на универсалните човешки права, ЕС е готов да работи с Китай в рамките на многостранни форуми, например по въпроси като икономическите, социалните и културните права.
17. ЕС ще призове **Корейската народнодемократична република (КНДР)** да предприеме действия във връзка с констатациите на анкетната комисия от 2014 г. относно тежките нарушения на правата на човека и да се ангажира пълноценно със системата на ООН за правата на човека. ЕС ще продължи да призовава КНДР да приеме предложенията за диалог и да се ангажира отново с международната общност, включително чрез по-нататъшното завръщане на дипломатически и хуманитарен персонал в КНДР. ЕС ще призове настойчиво КНДР да зачита, защитава и прилага човешките права и да изпълнява препоръките, произтичащи от цикъла на всеобщия периодичен преглед през 2024 г.

18. ЕС ще продължи да осъжда нарушенията на правата на човека в **Иран** и настойчиво ще призове иранските власти да отстояват правата на човека за всички, особено за жените и момичетата и за лицата, принадлежащи към религиозни и етнически малцинства. ЕС ще призове иранското правителство да прекрати екзекуциите и да провежда последователна политика за премахване на смъртното наказание, както и да сътрудничи изцяло на механизмите на ООН в областта на правата на човека, по-специално независимата мисия за установяване на фактите и специалния докладчик на ООН за Иран. ЕС също така ще настоява Иран да освободи всички произволно задържани лица, включително чужденци и лица с двойно гражданство, да приведе условията в местата за задържане в съответствие с международните стандарти и да осигури справедлив процес за всички задържани лица.
19. ЕС ще призове за прекратяване на всяко насилие срещу цивилното население от страна на военните, за освобождаване на всички произволно задържани затворници, по-специално вследствие на военния преврат през 2021 г., и за стабилност и мирно помирение в **Мианмар/Бирма**. Той ще настоява за бързо установяване на прозрачен, приобщаващ и надежден демократичен път и ще подкрепя усилията на ООН и АСЕАН в това отношение и ще призове за пълно прилагане на Резолюция 2669 (2022) на СС на ООН. ЕС ще призове за по-голяма съгласуваност на позициите в системата на ООН, по-специално чрез рационализиране на действията на различните мандатоносители и агенции на ООН на място. ЕС ще продължи да настоява за правосъдие и търсене на отговорност за всички груби нарушения на правата на човека, включително свързаното с конфликти сексуално и основано на пола насилие. ЕС ще призове за пълен, безопасен и безпрепятствен хуманитарен достъп до всички нуждаещи се. ЕС ще продължи да се застъпва за намаляване на насилието и за обръщане на тенденцията на нарастваща милитаризация на цивилното население, включително общността рохингия, в лагерите Рахин и в бежанските лагери. ЕС ще продължи да подкрепя и призовава за укрепване на механизмите за отчетност и тяхното използване, включително независимия механизъм за разследване за Мианмар, в подкрепа на бързи законосъобразни процеси.

20. В **Судан** ЕС ще осъди сериозните нарушения на правата на човека, включително многобройните случаи на сексуално и основано на пола насилие, както и нарушенията на правата на детето. ЕС ще призове всички страни в конфликта незабавно да прекратят въоръжените действия и да спазват и зачитат международното хуманитарно право и правото в областта на правата на човека и ще настоява за безпрепятствен хуманитарен достъп и закрила на хуманитарните работници. ЕС ще се съсредоточи върху гарантиране на търсенето на отговорност за жестоките престъпления, извършени в цялата страна и другаде, включително много от тях, които може да представляват военни престъпления и престъпления срещу човечеството. ЕС ще подкрепи работата на МНС и ООН и ще призове Судан да си сътрудничи с независимия експерт в Судан и независимата международна мисия за установяване на фактите в Судан.
21. Падането на престъпния режим на Асад бележи исторически момент за **сирийския народ**, който понесе огромни страдания и демонстрира изключителна устойчивост в стремежа си към достойнство, свобода и справедливост. Всички трябва да имат възможността да се обединят и да стабилизират и изградят отново своята страна, да възстановят справедливостта и да гарантират наличието на отчетност. Правосъдието в условията на преход и зачитането на правата на човека ще бъдат от ключово значение за постигането на устойчив мир и помирение. Всички страни, отговорни за нарушения на международното хуманитарно право или за нарушения на правата на човека, трябва да бъдат подведени под отговорност. Всички престъпления и нарушения в областта на правата на човека, извършени от страните в гражданската война в Сирия, трябва да бъдат разследвани в контекста на правосъдието в условията на преход. ЕС настойчиво призовава всички участници да избягват по-нататъшно насилие, да гарантират защитата на цивилното население и да спазват международното право, международното хуманитарно право и правото в областта на правата на човека, включително правата на жените и децата. Настоятелно призоваваме за защита на всички цивилни лица без разграничение, включително на лицата, принадлежащи към религиозни и етнически малцинства. Наложително е по всички ключови въпроси всички заинтересовани страни да участват в приобщаващ и ръководен от Сирия диалог — диалог, с който Сирия е отговорно ангажирана, за да се гарантира организиран, мирен и приобщаващ преход, подкрепян от ООН и в съответствие с основните принципи на Резолюция 2254 на Съвета за сигурност на ООН. ЕС ще изрази твърдата си подкрепа за независимата международна анкетна комисия, Международния безпристрастен и независим механизъм и независимата институция за безследно изчезналите лица в Сирийската арабска република.

22. ЕС ще работи със своите партньори за осигуряване на мирен и приобщаващ демократичен преход във Венесуела, отразяващ волята на **венесуелския народ**. ЕС ще насърчава ръководен от Венесуела процес на диалог, който може да доведе до мирно и демократично решение на многоизмерната криза. ЕС ще призове за прекратяване на произволните задържания, включително на лица с двойно гражданство и чужди граждани, и на политическите репресии, особено по отношение на защитниците на правата на човека, както и за освобождаването на всички политически затворници и пълното зачитане на основните свободи, например свободата на изразяване, на сдружаване и на събрания. ЕС настойчиво призовава Венесуела да се ангажира конструктивно със Службата на върховния комисар на ООН по правата на човека, както и с независимата международна мисия на ООН за установяване на фактите за Венесуела.
23. ЕС ще продължи да подкрепя **Хаити** при справянето с хуманитарната криза в страната, утвърждаването на правата на човека, борбата с екстремното насилие от страна на въоръжени престъпни групи и възстановяването на демокрацията и върховенството на закона.
24. ЕС ще осъди категорично насилието срещу мирни демонстранти, политици и представители на медиите в **Грузия**. ЕС ще призове властите да зачитат правото на свобода на събранията и на изразяване на мнение и да се въздържат от използването на сила. ЕС ще подкрепи инициативи за разследване на всички актове на насилие и за търсене на отговорност от виновните лица.
25. ЕС ще следи отблизо положението с правата на човека в Азербайджан и ще продължи да подкрепя устойчивия и траен мир между Армения и Азербайджан.
26. От **Турция**, като страна кандидатка за членство в ЕС и дългогодишен член на Съвета на Европа, се очаква да се придържа към съответните си ангажименти.
27. ЕС ще работи за развитието и укрепването на зачитането, защитата и упражняването на всички човешки права. ЕС ще се ангажира конструктивно с **тематичните инициативи**, представени в Съвета по правата на човека и Общото събрание на ООН. ЕС ще ръководи тематичните резолюции относно свободата на религията и убежденията и правата на детето.

28. По отношение на **цифровите технологии и изкуствения интелект** са необходими силни предпазни мерки, за да се гарантира защитата на правата на човека, включително в рамките на многостранни форуми и форуми с участието на множество заинтересовани страни. ЕС ще утвърждава активно универсалните права на човека и основните свободи, върховенството на закона и демократичните принципи в цифровото пространство. ЕС ще продължи да се застъпва за основан на правата на човека подход в цифровата сфера, включително по отношение на изкуствения интелект и други нови и нововъзникващи технологии. Това включва застъпничество за отворен, свободен, приобщаващ, безопасен, сигурен, глобален и оперативно съвместим интернет за всички и отстояване на неговата същност, основаваща се на множество заинтересовани страни, и за зачитане на неприкосновеността на личния живот, както и за насърчаване на правата на неприкосновеност на личния живот и защитата на данните. Въз основа на Глобалния цифров пакт ЕС ще призове всички държави да защитават гражданското пространство онлайн и да предотвратяват затварянето на интернет и цензурата онлайн, незаконното наблюдение, подбуждащите към омраза онлайн изказвания, улесненото от технологиите основано на пола насилие, манипулирането на информация, дезинформацията и киберпрестъпността, в пълно съответствие с международното право в областта на правата на човека. За тази цел ЕС активно ще разширява и задълбочава партньорствата с единомислещи държави и региони и ще продължи да работи с частния сектор, гражданското общество и академичните среди. ЕС ще работи със Службата на Върховния комисар по правата на човека и други ключови партньори, като Съвета на Европа, ЮНЕСКО, Международния съюз по далекосъобщения и Службата за цифрови и нововъзникващи технологии, за изпълнението на Глобалния цифров пакт.
29. ЕС ще засили подкрепата си за утвърждаване на правото на **свобода на убежденията и изразяването** – както онлайн, така и офлайн. ЕС ще бъде все така решителен в подкрепата си за свободата на медиите и правото на журналистите и работещите в медиите да работят при безопасни условия, без страх от тормоз, заплахи и насилие. ЕС ще работи за противодействие на чуждестранното манипулиране на информация и за укрепване на интегритета на информацията, включително правото на достъп до подходяща, надеждна и точна информация. Предвид нарастващите ограничения на гражданското пространство ЕС ще защитава и утвърждава правото на **свобода на мирни събрания** и правото на **сдружаване**.

30. ЕС активно ще подкрепя, насърчава и овластява многообразното и независимо **гражданско общество**, което е крайъгълен камък на демократичното общество. ЕС категорично ще осъжда всяка форма на репресии срещу **защитниците на правата на човека** и организациите на гражданското общество, включително тези, които си сътрудничат с ООН под каквато и да е форма. ЕС ще обърне специално внимание на специфичните рискове пред определени категории защитници на правата на човека, които често са подложени на дискриминация, насилие и тормоз, и ще бъде водещ участник в насърчаването на безопасна и благоприятна среда за гражданското общество и всички защитници на правата на човека, включително тези в изгнание. ЕС ще обърне специално внимание на заплахите срещу защитниците на правата на човека и представителите на гражданското общество, включително онлайн, и на транснационалните репресии. ЕС също така ще се противопоставя на правните и административните мерки, които стесняват гражданското пространство, като например пречки пред регистрацията на НПО, ограничения на достъпа до ресурси, обременяващи правила за проверка и затрудняващи изисквания за докладване. ЕС ще работи в тясно сътрудничество с върховния комисар на ООН по правата на човека и със специалните процедури, за да гарантира, че се чуват гласовете на гражданското общество и на защитниците на правата на човека.
31. ЕС ще припомни принципната си позиция срещу **смъртното наказание във всички случаи и при всички обстоятелства** и ще призове страните, които все още прилагат смъртното наказание, да го премахнат или да поддържат или въведат мораториум като първа стъпка към премахването му. ЕС ще осъди категорично и недвусмислено прилагането на смъртното наказание, особено в случаите, които нарушават минималните международни стандарти, и твърдо ще подкрепя резолюциите на Съвета на ООН по правата на човека и Общото събрание на ООН, в които се подчертават обезпокоителните свързани с правата на човека последици от това жестоко, нечовешко и унижително наказание. ЕС ще насърчава по-нататъшното ратифициране на Втория факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права.
32. ЕС ще изрази загриженост относно нарасналото използване на **изтезания** или малтретиране като метод за премахване на политическото несъгласие и за ограничаване на гражданското пространство. ЕС ще отвори темата за търговия без стоки, използвани с цел изтезания, като решаваща стъпка към пълното им премахване и ще обмисли по-нататъшни стъпки за забрана на търговията със стоки, използвани с цел изтезания, в световен мащаб.

33. ЕС ще продължи да се противопоставя категорично на всички форми на **дискриминация** и да води още по-активна борба срещу тях, като обръща специално внимание на множествените и пресичащи се форми на дискриминация, включително основаната на пол, раса, етнически или социален произход, религия или убеждения, политически или други мнения, увреждания, възраст, сексуална ориентация и полова идентичност. ЕС изтъква отново ангажираността си с равенството и недискриминацията, с правото на всички хора да се ползват от пълния набор човешки права и основни свободи, както и със защитата на хората в неравностойно, уязвимо и маргинализирано положение. ЕС ще потвърди категоричния си ангажимент за зачитане, защита и пълноценно и равноправно упражняване на всички човешки права от ЛГБТИ лицата и ще изрази дълбоката си загриженост поради тревожните равнища на насилие, дискриминация и стигматизация и относно криминализирането на еднополовите връзки. ЕС ще си сътрудничи с мандатите на ООН за борба с насилието и всички форми на дискриминация и ще продължи да оказва безрезервна подкрепа за работата на ООН в това отношение.
34. ЕС остава ангажиран с интегрирането на **правата на хората с увреждания** в различните теми от дневния ред и работата на многостранните институции, както и с това да се гарантира, че всички хора с увреждания се ползват с равни права на пълноценно, ефективно и съдържателно участие и приобщаване във всички аспекти на социалния, културния, образователния, икономическия, гражданския и политическия живот.
35. ЕС ще продължи да призовава всички държави да утвърждават, защитават и зачитат правата на всички лица, принадлежащи към национални или етнически, религиозни и езикови **малцинства**, включително във всички съответни форуми. ЕС ще насърчава правото им на реално участие в културния, религиозния, социалния, икономическия и обществения живот. ЕС ще се противопоставя на всички форми на подбуждане към насилие или омраза, както и на езика на омразата, онлайн и офлайн, като същевременно запазва правото на свобода на убеждение и на изразяване.

36. ЕС ще засили действията за утвърждаване на пълноценното упражняване на всички човешки права от страна на **възрастните хора** и за преодоляване на възрастовата дискриминация. ЕС ще продължи да работи със съответните органи на ООН за подобряване на защитата и упражняването на човешките права от страна на възрастните хора.
37. ЕС ще продължи да защитава **правата на детето**, като дава приоритет на защитата на децата от всички форми на насилие, включително онлайн, и на всеобщия достъп до качествено и приобщаващо образование. ЕС ще продължи да обръща специално внимание на децата, засегнати от въоръжени конфликти, като засилва координацията с механизмите на ООН в съответствие с актуализираните насоки на ЕС относно децата и въоръжените конфликти. ЕС ще продължи да работи за премахването на всички форми на дискриминация срещу децата.
38. ЕС ще потвърди категоричната си ангажираност с утвърждаването и защитата на **правото на свобода на вероизповеданието и убежденията** за всички хора по света. ЕС ще насърчава и защитава правото на всеки да изповядва или не религия или убеждения, да изразява или променя своята религия или убеждения, като същевременно осъжда криминализирането на вероотстъпничеството и злоупотребата със законите за богохулството. ЕС ще осъжда дискриминацията, нетолерантността, насилието и преследването въз основа на вероизповеданието и убежденията и ще отхвърля всяка форма на подбуждане към религиозна омраза.
39. ЕС ще продължи да сътрудничи конструктивно с всички инициативи, свързани с борбата с всички форми на **расизъм**, расова дискриминация, ксенофобия и свързаната с тях нетърпимост в световен мащаб, като същевременно отстоява трайната си позиция, че е необходимо да се гарантират всеобщото ратифициране и пълното и ефективно прилагане на Международната конвенция за ликвидиране на всички форми на расова дискриминация, както и че е необходимо да се изпълняват Декларацията и Програмата за действие от Дърбан, като при целесъобразност се рационализират и оптимизират механизмите за последващи действия. ЕС ще продължи да участва по съдържателен начин в преговорите по проект за декларация на ООН относно зачитането, защитата и упражняването на човешките права на хората от африкански произход.

40. ЕС запазва ангажимента си да утвърждава, защитава и реализира всички човешки права и да прилага изцяло и ефективно Пекинската платформа за действие и Програмата за действие на Международната конференция за населението и развитието (МКНР), както и резултатите от конференциите за техния преглед, и в този контекст остава ангажиран със сексуалното и репродуктивното здраве и права. Във връзка с това ЕС заявява отново ангажимента си да утвърждава, защитава и реализира правото на всеки човек да има пълен контрол и да решава свободно и отговорно въпросите, свързани с неговата сексуалност и сексуално и репродуктивно здраве, без дискриминация, принуда и насилие. ЕС подчертава още необходимостта от всеобщ достъп до качествена и достъпна изчерпателна информация и образование в областта на сексуалното и репродуктивното здраве, включително до широкообхватно сексуално възпитание и здравни услуги.

41. ЕС потвърждава категоричната си ангажираност със спазването, защитата и упражняването на всички икономически, социални и културни права, включително правото на образование, храна, здравеопазване, социална сигурност, подходящо жилищно настаняване и достоен труд, и с оказването на подкрепа за съответните инициативи в това отношение. Той ще участва активно в дискусии по въпроси, свързани с икономиката на правата на човека, включително по какъв начин изборът и политиките в областта на икономиката дават приоритет на човешкото достойнство и равенството, което в крайна сметка води до упражняването на правата на човека. ЕС ще продължи да подкрепя всеобщия достъп до безопасна, достатъчна и достъпна питейна вода, канализация и хигиена и да набляга на свързаните с правата на човека аспекти в тези области. ЕС ще продължи да утвърждава правото на образование, пресечната точка с програмата в областта на цифровите технологии, социалното и цифровото приобщаване, равенството между половете и овластяването на жените и момичетата, както и недискриминацията. ЕС ще продължи да утвърждава културните права и опазването на културното наследство.

42. ЕС ще продължи да си сътрудничи със Службата на върховния комисар на ООН по правата на човека и работната група на ООН по въпросите на **бизнеса и правата на човека** с цел да се насърчи прилагането в световен мащаб на Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека. ЕС ще продължи да подкрепя приемането на национални планове за действие в държавите членки и страни партньори и да разработва всеобхватна рамка на ЕС за прилагането на тези ръководни принципи. Законодателството на ЕС относно дължимата грижа на дружествата във връзка с устойчивостта и борбата с принудителния труд предоставят важна основа за засилен ангажимент на ЕС в ООН, по-специално по отношение на правно обвързващ инструмент, основан на консенсус, в областта на бизнеса и правата на човека, включително междусесийни тематични консултации. За да се подобри защитата на жертвите и да се създадат еднакви условия на конкуренция в световен мащаб, е важно да се положат усилия за постигане на широк междурегионален консенсус между държавите — членки на ООН.
43. Като признава въздействието на **изменението на климата**, загубата на биологично разнообразие, влошаването на състоянието на околната среда и замърсяването върху упражняването на човешките права на настоящите и бъдещите поколения, ЕС ще продължи да работи с партньори по целия свят за прилагане на основан на правата на човека подход за засилване на усилията за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него. ЕС ще припомни задълженията на държавите като носители на задължения в това отношение и ще се съсредоточи върху онези носители на права, които са най-уязвими по отношение на последиците от тройната планетарна криза. ЕС ще насърчава важната роля на правозащитниците еколози и защитниците на правата на коренното население и ще подкрепя мерките в тяхна защита. ЕС ще участва активно в обсъжданията относно утвърждаването на човешкото право на чиста, здравословна и устойчива околна среда. Той ще се застъпва за това смелите и спешни мерки, необходими като част от екологичния преход, да бъдат справедливи и приобщаващи.

44. ЕС ще продължи да утвърждава правата на **коренното население**, залегнали в Декларацията на ООН за правата на коренното население и международното право в областта на правата на човека, и в това отношение ще участва активно във всички съответни форуми, на които се обсъждат правата на коренното население. ЕС ще продължи да се включва активно във всички усилия за увеличаване на пълноценното, ефективно и съдържателно участие на представители и институции на коренното население в съответните органи на ООН, включително в заседанията на Съвета по правата на човека, по въпроси, които ги засягат. ЕС ще подчертае колко е важно да се защитават хората, отстояващи правата на коренното население, включително в контекста на земята и природните ресурси, опазването на околната среда, биологичното разнообразие и климата, както и да се гарантира, че те са в състояние да утвърждават човешките права без страх от репресии. ЕС ще насърчава пълноценното, ефективно и съдържателно участие и водеща роля жените от коренното население. ЕС ще подчертава колко е важно на децата от коренното население да се предоставя достъп до образование на собствения им език и култура.
45. ЕС ще продължи усилията си за изкореняване на бедността и за постигане на устойчиво и приобщаващо развитие по начин, който насърчава зачитането, защитата и упражняването на всички човешки права, без дискриминация на каквато и да било основа. ЕС ще припомни резервите си по отношение на настоящия проект за правно обвързващ инструмент относно **правото на развитие**, като същевременно продължи да участва конструктивно в работата по това досие, включително във всички бъдещи обсъждания на проект за правно обвързващ инструмент. Във връзка с това ЕС ще продължи да утвърждава принципа на универсалност на правата на човека, да отхвърля подходи, които не са изцяло съвместими с международното право в областта на правата на човека или биха могли да подкопаят задълженията на държавите в областта на правата на човека, като поставят правото на развитие над другите права на човека, и да се застъпва за това всеки човек винаги и навсякъде да бъде признаван за носител на правата, докато държавите носят основната отговорност и основните задължения за пълноценното упражняване на всички човешки права.

46. ЕС ще продължи да засилва действията за спазване на международното право и правата на човека по отношение на **бежанците, вътрешно разселените лица и мигрантите**, по-специално основното право на търсене на убежище и принципа на забрана за връщане, както и да обръща специално внимание на лицата в уязвимо положение. ЕС ще продължи да предлага възможности за законни пътища за миграция при пълно зачитане на националните компетентности. ЕС ще призовава всички държави да предотвратяват и да се борят с трафика и контрабандата на хора. ЕС потвърждава отново ангажимента си да противодейства на инструментализирането на мигрантите за политически цели при пълно зачитане на правата на човека и международното право. ЕС няма да позволи на никоя държава да злоупотребява с неговите ценности, включително правото на търсене на убежище, и да подкопава неговите демокрации.
47. ЕС ще призовава всички държави да гарантират, че **действията в отговор на тероризма и организираната престъпност**, включително разследването и наказателното преследване, се предприемат при пълно спазване на международното право.
48. ЕС потвърждава отново непоколебимия си ангажимент за постигане на напредък в премахването на **насилствените изчезвания**, като разчита на резултатите от първия световен конгрес по въпросите на насилствените изчезвания.
-